

De Minister van Economische Zaken
De heer Beljaarts
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Briefnummer
24-122837

Onderwerp
Directe import

Den Haag
1 oktober 2024

Telefoonnummer
+32476250380

E-Mail
colvoort@vnoncw-mkb.nl

Geachte heer Beljaarts,

Graag delen wij in deze brief onze zorgen over een probleem dat producenten en handelaren van consumentenproducten al een lange tijd ondervinden. Het gaat hier over oneerlijke concurrentie van bedrijven gevestigd in landen buiten de Europese Unie die rechtstreeks producten aan consumenten verkopen die niet aan de Europese regels voldoen. Daardoor kunnen ze hun producten onder de marktwaarde aanbieden.

Als organisatie vertegenwoordigen wij een significant deel van de producenten en handelaren van consumentenproducten in Nederland. Wij staan achter gezonde concurrentie. Er zijn echter bedrijven buiten de Europese Unie, zoals Shein en Temu uit China, die veel producten rechtstreeks aan consumenten verkopen die **niet** aan de Europese productregels voldoen.¹ Vaak zijn deze producten onveilig en/of schadelijk voor de gezondheid en/of het milieu. Mede daardoor zijn deze producten goedkoper dan de producten die wel aan de regels voldoen. Het niet voldoen aan regels scheelt vaak een hoop kosten. Deze bedrijven hebben een groot marktaandeel in meerdere lidstaten van de Europese Unie, waaronder ook in Nederland. Dit geldt voornamelijk voor non-food producten (speelgoed, elektronica, etc). Een deel van het succes van genoemde bedrijven is naast de lage prijs te danken aan agressieve marketing, het misleiden van consumenten, lage prijzen en het niet voldoen aan Europese regels die consumenten moeten beschermen.

Het is verboden om producten aan te bieden en te verkopen die niet aan de regels voldoen of waarbij de consumentenbescherming niet gerespecteerd wordt. Dit kan resulteren in hoge boetes en sancties. De handhavingsinstanties, slagen er in de praktijk echter vaak niet in om deze wetten te handhaven. Daarnaast worden zij geconfronteerd met grote aantallen pakketjes² en containers die via Nederland binnenkomen.

¹ ALTROCONSUMO (2024). De Italiaanse consumentenbond heeft producten van Temu getest waaruit bleek dat van de 28 producten (speelgoed, elektronica en cosmetica) er o.a. 11 van de 15 elektronica producten geen CE-marking hadden en 9 van de 13 cosmetische producten geen ingrediënten lijst bezat waardoor ze niet voldoen aan de minimale wettelijke eisen. <https://www.altroconsumo.it/hi-tech/internet-telefono/news/temu>

² Afgelopen jaar 1 miljard consumentenpakketjes die Nederland binnenkomen via de reguliere post. De verwachting voor volgend jaar is 1.4 miljard pakketjes, aldus de Inspectieraad.

Ook is er een gebrek aan effectieve coördinatie tussen toezichthouders op Europees niveau doordat elke lidstaat het toezicht binnen landsgrenzen op eigen wijze kan invullen. Daarnaast is de uitwisseling van data en inspectieresultaten tussen markttoezichthouders en douane(s) in binnen- en buitenland nog niet optimaal. Ondernemers die wel de regels naleven in Nederland en andere Europese lidstaten ondervinden hiervan een aanzienlijk nadeel in verband met de daarmee gepaarde kosten. Die kosten hebben ze snel zien stijgen en ze ondervinden ingrijpende controles en inspecties. Terwijl aanbieders van buiten de Europese Unie die niet aan de regels voldoen, hieraan ontsnappen. Dit leidt tot oneerlijke concurrentie die een gezonde en competitieve interne markt ondermijnt en schaadt de rechten en veiligheid van consumenten.

Consumenten moeten kunnen vertrouwen op producten die veilig zijn en niet schadelijk voor de gezondheid en het milieu, op betrouwbare informatie en consumentenrechten gemakkelijk en zonder onnodige kosten kunnen uitoefenen. We werken met onze leden (retailers en leveranciers) en de aangewezen autoriteiten samen om problematische producten van de markt te halen. Desondanks hebben onze leden geen invloed op de rechtstreekse levering van bedrijven buiten de Europese Unie aan consumenten. Het is noodzakelijk dat alle bedrijven die op de Europese markt producten en/of diensten verkopen aan de consument zich aan Europese wetgeving houden en deze niet ondermijnen door te profiteren van het gebrek aan handhaving.

Dit onderwerp is eerder door de leden van de Tweede Kamer, Inge van Dijk en Harmen Krul onder de aandacht gebracht op 5 november 2019 door een adviesvraag te stellen bij de Commissie voor Consumentenaangelegenheden (CCA) van de Sociaal-Economische Raad (SER) met betrekking tot directe import. Op 7 december 2020 heeft het kabinet gereageerd op de eerder gestelde vragen waarbij verschillende toezeggingen zijn gedaan. Wij zijn benieuwd naar de actuele status van de nakoming van deze toezeggingen. Daarnaast zijn op 12 september 2024 opnieuw schriftelijke Kamervragen aan u gesteld over het toezicht op de eerder genoemde webwinkels. In uw beantwoording noemde ook u de uitkomsten van onderzoeken naar productveiligheid bij deze partijen zorgwekkend.

In verband met bovenstaande zorgen vragen wij u om op een aantal punten effectieve actie te ondernemen om een gelijk speelveld te waarborgen voor alle bedrijven die hun producten aanbieden op de Nederlandse en Europese markt, ongeacht waar ze gevestigd zijn.

- Het belangrijkste is dat toezicht en handhaving door de relevante nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor markttoezicht, productveiligheid, consumentenbescherming, online content, producentenverantwoordelijkheid en de douane worden geïntensiveerd en dat daarvoor voldoende middelen beschikbaar worden gesteld.
- De verwachte verlaging van de minimumdrempel van 150 euro in de Europese douaneregels voor invoer uit derde landen is zeer gewenst en moet snel worden geïmplementeerd.
- De ontwikkeling en inzet van nieuwe (scan)technologieën moet gepromoot worden om een efficiëntie slag te maken in het tijdig identificeren van non-conforme producten die het land binnenkomen (containers of individuele pakketten).

Daarnaast is het in zijn algemeenheid belangrijk dat overheid en bedrijfsleven met elkaar samenwerken, specifieke actieplannen ontwikkelen voor effectieve handhaving van de regels en alle beschikbare instrumenten gaan gebruiken om eerlijke concurrentie en een hoog niveau van consumentenbescherming te garanderen.

Dit probleem heeft natuurlijk ook een onmiskenbare Europese dimensie. Daarom vragen wij u om

- De urgentie van dit onderwerp weer aan de orde te stellen in de Europese Raad van Ministers en bij de relevante Directoraten-Generaal van de Europese Commissie.
- Speciale aandacht daarbij behoeft een betere coördinatie op Europees niveau van de diverse toezichthouders in de lidstaten en de optimalisering van de uitwisseling van data en inspectieresultaten tussen markttoezichthouders en douane(s) in binnen- en buitenland.

Wij zouden het zeer op prijs stellen als wij samen met onze leden nader overleg kunnen hebben met u en het Ministerie van Economische zaken over de beleidsstappen die gezet kunnen worden om deze concurrentievervalsingen aan te pakken en zien uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

Ingrid Thijssen
Voorzitter VNO-NCW

Jacco Vonhof
Voorzitter MKB-Nederland